

Teories criminològiques

2014/2015

Codi: 100444

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	OB	2	A

Professor de contacte

Nom: Josep Cid Moliné

Correu electrònic: Josep.Cid@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Eugenia Albani Moreno

Anna Melendez Pereto

Prerequisits

Es recomana haver superat totes les assignatures de primer per cursar aquesta assignatura (i en particular Introducció a la criminologia i llenguatge criminològic). És important tenir un nivell d'anglès que permeti llegir i entendre textos criminològics en anglès.

Objectius

L'assignatura Teories criminològiques té com objectiu que l'alumnat conegui les diferents explicacions que existeixen de la conducta delictiva individual (del seu origen, de la seva continuació i de la seva cessació) i de les taxes de delinqüència en diferents contextos.

En el context de la titulació, les teories han de ser la base principal per desenvolupar la recerca criminològica, en la que es buscarà contrastar una determinada teoria criminològica o una integració de hipòtesis de varies teories. D'una altra banda, el coneixement teòric contrastat empíricament ha de ser una de les principals bases pel desenvolupament de la pràctica criminològica.

Prenen com a marc l'objectiu formatiu del grau relatiu a que l'estudiant ha de "Demostrar posseir i comprendre les teories criminològiques i reflexionar críticament sobre elles", l'assignatura té com objectius específics que l'alumnat conegui la estructura de les teories, les seves hipòtesis, la seva contrastació empírica i les seves conseqüències pràctiques, i, sobre aquesta base, pugui reflexionar sobre la seva utilitat per a guiar la recerca i la pràctica criminològica.

El coneixement teòric ha de relacionar-se amb la pràctica. L'alumne ha de saber diagnosticar un problema que planteja necessitats de prevenció primària, secundària o terciària i saber fer una intervenció basada en les teories criminològiques.

Competències

- Accedir i interpretar les fonts de dades sobre la criminalitat.

- Actualitzar els coneixements criminològics propis de manera autònoma.
- Analitzar el conflicte i la criminalitat utilitzant les teories criminològiques i els seus fonaments psicològics i sociològics.
- Demostrar que es comprenen les teories criminològiques.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Redactar un treball acadèmic.
- Reflexionar sobre els fonaments de la criminologia (teòrics, empírics i eticopolítics) i plantejar aquesta dimensió en les anàlisis i les propostes.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Transmetre oralment les idees a una audiència.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.

Resultats d'aprenentatge

1. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
2. Inferir el coneixement científic de la criminologia en l'àmbit aplicat.
3. Mantenir una actitud d'interès per l'actualització científica en l'àmbit criminològic.
4. Redactar un treball acadèmic.
5. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
6. Transmetre oralment les idees a una audiència.
7. Treballar de manera autònoma.
8. Treballar en equip i en xarxa.
9. Trobar i analitzar les bases de dades sobre delinqüència.
10. Utilitzar de manera eficaç les bases teòriques de la criminologia.
11. Utilitzar el model psicosocial per analitzar la criminalitat.

Continguts

A) PRIMER QUADRIMESTRE: TEORIES CRIMINOLÒGIQUES

1. Introducció
2. Teoria de la elecció racional
3. Teories biològiques
4. Teories ecològiques
5. Teoria de l'associació diferencial
6. Teoria de l'anòmia
7. Teoria de les subcultures criminals
8. Teoria del control
9. Teoria de l'etiquetament
10. Criminologia crítica
11. Debats actuals de la teoria criminològica

B) SEGON QUADRIMESTRE: PROBLEMES ESPECÍFICS DE CRIMINALITAT

1. Criminologia del desenvolupament
2. Família i delinqüència

3. Amics i delinqüència
4. Gènere i delinqüència
5. Escola i delinqüència
6. Immigració i delinqüència
7. Estat social i delinqüència
8. Barris i delinqüència
9. Espais i delinqüència
10. Religió i delinqüència
11. Etiquetament, reintegració i delinqüència
12. Teories criminològiques i desistiment
13. Teories criminològiques integrades
14. Teories criminològiques i intervenció pràctica

Metodologia

A) CLASSES TEÒRIQUES

Presentació de les teories o de problemàtiques criminològiques específiques per part del professor amb ajuda de power point o d'esquemes. Preguntes de discussió a la classe per facilitar el seguiment.

B) SEMINARIS DE LECTURA

Lectura previa del text per part de l'alumne i redacció d'un escrit contestant a les preguntes. Discussió en petit grup i posada en comú general.

C) TREBALL DE CURS I SEMINARIS DE TREBALL

(i) Objectiu

L'objectiu del treball en grup es que l'alumne sapigui plantejar un pla de prevenció primària, secundària i terciària sobre la base d'una teoria criminològica. Inicialment a l'alumne se li assignarà una teoria i haurà de determinar un problema que considera que aquesta teoria pot explicar correctament. A partir d'aquesta delimitació haurà d'aprofundir en la teoria per comprobar si es veritat que la teoria explica correctament el problema. Una vegada l'alumne tingui certesa que la teoria té capacitat explicativa del problema, haurà d'aproximar-se a la realitat, buscant un àmbit en el que aquesta teoria pot servir per plantejar un projecte de prevenció primària, secundària o terciària. Seguidament l'alumne haurà de buscar plans de prevenció que ja s'hagin implantat i que li puguin servir de base per plantejar una intervenció. Finalment, caldrà plantejar un projecte per el problema estudiat.

(ii) Fases (s'especificaran més a principis de curs) pero l'estructura és la següent:

- Estudi d'una teoria per tal de conèixer-la i de delimitar algun àmbit d'interès que sembli que la teoria pot explicar correctament
- Determinar un objecte d'estudi (un àmbit problemàtic de la realitat criminològica) que sembli ben explicat per aquesta teoria. Determinar hipòtesis que puguin explicar, d'acord a la teoria, el fenomen d'estudi
- Fer un estudi de la recerca científica per veure si la hipòtesi considerada té confirmació empírica

- Aproximar-se a la realitat per tal de delimitar un àmbit en el que pugui ser important intervenir (un àmbit necessitat de millorar la prevenció primària, secundària o terciària).
- Presentació de la primera fase del treball (Les hipòtesis contrastades per explicar un fenomen)
- Disenyar -inicialment- un pla de prevenció (idees bàsiques)
- Analitzar si en el context internacional s'han fet intervencions com les plantejades i veure com han funcionat.
- Plantejar una proposta de prevenció pel context analitzat. Criteris per avaluar la proposta si es posen en marxa.
- Presentació de la proposta
- Presentació del treball final (Objecte del treball, marc teòric i hipòtesis. Pla de prevenció: bases, proposta d'intervenció)

(iii) Metodologia

- Mètode basat en la resolució de problemes
- Aprenentatge cooperatiu

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe teòrica	45	1,8	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11
Seminari	45	1,8	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Treball en grup	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Examen. Preguntes teòriques relatives a la comprensió de les teòriques criminològiques	2	0,08	1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11
Treball individual. Reflexió sobre el text amb l'ajuda d'un qüestionari de preguntes.	148	5,92	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11

Avaluació

1. Model d'avaluació

El model d'avaluació es continua i te l'objectiu formatiu que alumnat i professorat pugui conèixer el grau d'assoliment de les competències per tal d'orientar el seu procés formatiu.

Hi haurà 12 lectures (6 per quadrimestre). L'alumnat haurà de presentar un treball de reflexió (sobre la base d'unes preguntes de discussió) per cadascuna d'elles que sera corregit i avaluat pel professorat, amb indicacions per millorar. L'extensió màxima del treball es de 1200 paraules. La nota de les lectures serà la mitjana de les primeres sis lectures (primer quadrimestre) i de la 7 a la 12 (segon quadrimestre).

El treball de curs serà avaluat sobre la base de les presentacions als seminaris, de la participació en aquests i del treball final presentat. Hi haurà dues avaluacions del treball: una a final del primer quadrimestre i una segona al final del segon quadrimestre.

Hi haurà dos examens, un al final de cadascun dels quadrimestres.

Al final de cada quadrimestre hi haurà una nota global. La nota final de curs serà la mitjana de la dels dos quadrimestres.

2. Condicions par a ser avaluat

L'alumnat només podrà ser avaluat si assisteix a les classes amb un mínim del 80%, realitza els 12 treballs individuals, el treball de grup i la prova.

3. Requisits per a superar l'assignatura

Cal tenir una nota mínima de 5 en els quatre ítems que conformen l'avaluació.

4. Ítems d'avaluació (idem pels dos quadrimestres):

a) Lectures (25%); b) Treball (25%); c) Examen (25%); d) Assistència i participació (25%). L'assistència computa un 12,5% de la nota. Considerant aquest 12,5 igual a 10, cadascuna de les absències (no justificades) (tant a les sessions teòriques com als seminaris) resten un punt a aquest 10. La participació computa un 12,5%. Considerant aquest 12,5% igual a 10, existeixen tres nivells: A (molt bona): 10 punts; B (bona): 7.5 punts i C (normal): 5 punts). Per valorar la participació es tindrà en compte tant la que es realitzi a les classes com en les activitats externes.

5. Re-avaluacions

Si un alumne no supera alguna de les activitats tindrà una possibilitat de recuperar. La recuperació del treball individual i de la participació es farà durant les setmanes lectives. La recuperació del treball en grup i de la prova serà durant les setmanes de recuperacions.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	25 %	0	0	1, 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11
Participació a classe	25 %	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11
Treball en grup	25 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Treballs individuals	25 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11

Bibliografia

1. MANUALS

A més dels manuals generals, utilitzats a l'assignatura d'Introducció a la Criminologia, l'alumne ha de familiaritzar-se amb manuals específics de teories criminològiques. Els següents dos manuals són els més adaptats a la temàtica del curs. El coneixement d'un d'aquers dos manuals és obligatori. Pels que usin Teorias

criminològiques és important -en particular per la segona part del curs- considerar Vold's Theoretical criminology pels temes tractats a la segona part del curs.

Cid, J i Larrauri, E. (2001). Teorías criminológicas. Barcelona: Bosch.

Bernard, T. Snipes, J i Gerould, A. (2010). Vold's theoretical criminology. New York: Oxford University Press.

2. LECTURES OBLIGATÒRIES

12 articles de lectura obligatòria (tots en anglès), que suposin una anàlisi crítica de cadascuna de les teories criminològiques estudiades durant el curs. Els articles es posaran al campus virtual abans del començament del curs. Els articles més el manual seran la base de la prova final que es realitzarà al juny. Aquests textos poden ser objecte de modificació, la qual cosa s'indicarà al principi del primer o del segon quadrimestre.

LECTURA 1. A. Bottoms i A. Von Hirsch (2010). The crime preventive impact of penal sanctions. A: Oxford handbook of empirical-legal research (de pròxima publicació).

LECTURA 2. Moffit, T. (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behaviour: A developmental taxonomy. Pycological Review, vol 100/4: 674-701.

LECTURA 3. R. Stark (1987). Deviant places: A theory of the ecology of crime. Criminology, 25/4: 893-909.

LECTURA 4. Burgess, R. i Akers, R. (1966). A differential association-reinforcement theory of criminal behavior. Social problems 14: 128-147.

LECTURA 5. Cullen, F. (1988). Were Cloward and Olshin strain theorists? Delinquency and opportunity revisited. Journal of research in crime and delinquency. 25/3: 214-241.

LECTURA 6. G. Sykes i D. Matza (1957). Techniques of neutralization: A theory of delinquency. American Sociological Review 22/6: 664-670.

LECTURA 7. Tremblay, R. (2007). The development of youth violence: An old story with new data. European Journal of Criminal Policy and Research, 13: 161-170

LECTURA 8. Cullen F (1994). Social support as an organizing concept for criminology: Presidential address to the academy of criminal justice sciences. Justice Quarterly 11 (4), 527-559.

LECTURA 9. Grasmick, H.; Tittle, C.; Bursik, R y Arneklev, B. (1993). Testing the core empirical implications of Gottfredson and Hirschi's general theory of crime. Journal of research in crime and delinquency, 30/1: 5-29.

LECTURA 10. Sampson, R. y Laub, J. (1997). A life-course theory of cumulative disadvantage and the stability of delinquency. En: T. Thornberry (ed.). Developmental theories of crime and delinquency. New Brunswick: Transaction publishers, pp. 113-161.

LECTURA 11. Unnever, J., Colvin, M y Cullen, F. (2004). Crime and coercion: a text of core theoretical propositions. Journal of research in crime and delinquency. 41: 244-267

LECTURA 12. Lynch, M; Stretesky, P (2001). Radical criminology. A: R. Paternoster i R. Bachman (eds) Explaining criminals and crime. Los Angeles: Roxbury Publishing Company, 267-286.